

OŚRODEK DS. IMO

BIULETYN INFORMACYJNY

Nr 7/2025

Najważniejsze postanowienia 112 sesji Komitetu IMO ds. prawnych (LEG)

112 sesja Komitetu Prawnego (LEG) odbyła się w Londynie w dniach 24-28 marca 2025 roku w trybie hybrydowym. Na sesji, której przewodniczył Pan Diego Ramirez z Wysp Marshalla, podjęto szereg decyzji, które obejmują zagadnienia przedstawione poniżej:

Wytyczne w sprawie sprawiedliwego traktowania marynarzy zatrzymanych w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa

Komitet LEG przyjął wytyczne w sprawie sprawiedliwego traktowania marynarzy zatrzymanych w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa. Mają one na celu ochronę praw marynarzy i zapewnienie im sprawiedliwego i godnego traktowania, bez względu na to, gdzie się znajdują.

Kluczowe aspekty wytycznych odnoszą się do rzetelnego procesu, ochrony przed arbitralnym zatrzymaniem, przymusem lub zastraszaniem oraz zapewnienia, że wynagrodzenie, opieka medyczna i prawa do repatriacji powinny pozostać nienaruszone podczas wszelkich postępowań sądowych. Wytyczne mają na celu poprawę koordynacji między państwami, w tym państwami portu, państwami bandery, państwami nadbrzeżnymi, państwami, których marynarz jest obywatelem, armatorami, a także marynarzami.

Tekst został opracowany i po raz pierwszy przyjęty w grudniu 2024 r. przez wspólną trójstronną Grupę roboczą z Międzynarodową Organizacją Pracy (ILO), która obejmuje przedstawicieli rządów, armatorów i marynarzy.

Alarmujący wzrost porzuceń marynarzy

Komitet Prawny wezwał do podjęcia pilnych działań w celu rozwiązania problemu gwałtownego wzrostu liczby przypadków porzucania marynarzy, w których armatorzy nie repatriują załogi, nie wypłacają wynagrodzeń ani nie umożliwiają zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Zgodnie ze wspólną bazą danych IMO/ILO dotyczącą porzucania marynarzy, w 2024 r. zgłoszono 310 nowych przypadków - ponad dwukrotnie więcej niż 142 przypadki odnotowane w 2023 roku. Tendencja ta utrzymuje się w 2025 r., a w pierwszych dwóch miesiącach zgłoszono już 63 przypadki. Komitet wezwał państwa członkowskie do zgłaszania przypadków porzucenia marynarzy, które miały miejsce w ich portach lub dotyczyły statków i obywateli pływających pod ich banderą, a także do poprawy dokładności tych zgłoszeń.

Państwa członkowskie zostały wezwane do zaktualizowania krajowych punktów kontaktowych do obsługi spraw, wdrożenia istniejących wytycznych dotyczących postępowania w przypadkach porzucenia marynarzy oraz zwiększenia świadomości wśród marynarzy na temat ochrony bezpieczeństwa finansowego.

Komitet z zadowoleniem przyjął trwające prace Grupy zadaniowej koordynowanej przez Międzynarodową Izbę Żeglugi (ICS) nad przeglądem i aktualizacją wspólnej bazy danych porzuceń ILO/IMO. Zachęca się państwa członkowskie do współpracy z grupą zadaniową w celu dalszego ulepszania bazy danych.

Zwalczanie żeglugi niespełniającej norm

Komitet omówił potrzebę zajęcia się kwestią żeglugi niespełniającej norm, biorąc pod uwagę wzrost liczby nielegalnych operacji, które zakłócają globalne zasady gry, zwiększają ryzyko dla bezpieczeństwa, ochrony i środowiska.

Komitet zatwierdził propozycję przeprowadzenia analizy zakresu regulacji w celu dokonania przeglądu konwencji IMO i innych narzędzi dostępnych dla państw członkowskich, a następnie opracowania działań mających na celu zapobieganie nielegalnym operacjom, w tym żegludze niespełniającej norm.

Po zatwierdzeniu zakresu prac przez Radę IMO w lipcu 2025 r. utworzona zostanie Grupa korespondencyjna, która rozpocznie prace nad tym nowym wynikiem.

Zatwierdzenie nowych punktów obrad

Komitet Prawny będzie również pracował nad trzema nowymi punktami obrad w nadchodzącym roku:

- opracowanie wytycznych lub najlepszych praktyk w zakresie rejestracji statków z korzyścią dla bezpieczeństwa, ochrony środowiska morskiego i dobrobytu marynarzy;
- adekwatność systemów odpowiedzialności i odszkodowań IMO w odniesieniu do paliw alternatywnych;
- środki mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom dla bezpieczeństwa morskiego.